

Beslissing nr. 015/2024

Betreft:

Aanvraag die uitgaat van de Katholieke Universiteit Leuven om een steekproef van gegevens van het Rijksregister te ontvangen met het oog op de verwezenlijking van een wetenschappelijk onderzoek, met name het 'Verkiezingsonderzoek'

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN DEMOCRATISCHE VERNIEUWING,

Gelet op de wet van 12 augustus 1911 tot toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan de " Katholieke Universiteit Leuven - Université Catholique de Louvain ", aan de " Vrije Universiteit Brussel ", aan de " Université libre de Bruxelles ", en waarbij aan de " Katholieke Universiteit te Leuven - Université Catholique de Louvain " machtiging wordt verleend een Franstalige en een Nederlandstalige universiteit op te richten,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen,

Gelet op de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten,

Gelet op het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister,

Gelet op de verordening EU 2016/679 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming),

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens,

Beslist op 29/03/2024

1. Algemeen

De aanvraag wordt ingediend door de Katholieke Universiteit Leuven, hierna de « Verzoeker » genoemd, om een steekproef van gegevens van het Rijksregister te ontvangen met het oog op de verwezenlijking van het 'Verkiezingsonderzoek'. De Verzoeker deelt mee dat Statbel zal optreden als derde vertrouwenspersoon.

De Verzoeker heeft de contactgegevens van de aangewezen DPO en de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens meegedeeld.

2. Specificiteiten - Behandeling van de aanvraag

2.1 Type aanvraag

Het betreft een nieuwe aanvraag en geen uitbreiding of wijziging van een eerder toegekende machtiging.

De Verzoeker vraagt om gemachtigd te worden om, via Statbel als derde vertrouwenspersoon, steekproeven te ontvangen van de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid:

- 1° (naam en voornamen),
- 5° (hoofdverblijfplaats),

van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

2.2 Ratione Personae (artikel 5 van de wet van 1983)

De Verzoeker vraagt de toegang, via een derde vertrouwenspersoon, tot het Rijksregister op basis van artikel 5, eerste lid, 2°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Artikel 5, eerste lid, 2° van de voornoemde wet van 8 augustus 1983 voorziet met name in de toegang tot het Rijksregister voor de openbare of private instellingen van Belgisch recht voor de informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van taken van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

De wet van 12 augustus 1911 tot toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de hogescholen te Brussel en Leuven stelt dat de KU Leuven een instelling is met rechtspersoonlijkheid. Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek is een taak die uitdrukkelijk is toegekend aan de Universiteiten in Vlaanderen door artikel II.18 van de Codex Hoger Onderwijs.

De voorwaarden van artikel 5, eerste lid, 2° van de voornoemde wet van 8 augustus 1983 kunnen bijgevolg als voldaan worden beschouwd.

2.3 Categorieën van betrokkenen

De Verzoeker vraagt éénmalig een staal van gegevens van kiesgerechtigde Belgen geboren voor 10 juni 2006 en na 9 juni 1939 (5000 inwoners van het Vlaams Gewest en 6000 inwoners van het Waals Gewest).

2.4 Algemene beschrijving

2.4.1 Context van de aanvraag

De Verzoeker vraagt een éénmalige steekproeftrekking van 5000 inwoners van het Vlaams Gewest en 6000 inwoners van het Waals Gewest met het oog op de verwezenlijking van het Verkiezingsonderzoek naar aanleiding van de federale, regionale en Europese verkiezingen van 9 juni 2024. De resultaten van dit onderzoek zullen volgens de Verzoeker leiden tot een betere wetenschappelijke kennis over de determinanten van het stemgedrag van de Belgische burgers en zullen gerapporteerd worden in peer-reviewed internationale tijdschriften. Ze zullen eveneens aan een breder publiek voorgesteld worden door middel van persberichten en blogposts.

Statbel zal instaan voor het trekken van de steekproef en zal de namen en adressen van deze steekproef doorgeven aan een veldwerkbureau. Dit veldwerkbureau zal de steekproefpersonen via brief uitnodigen voor het onderzoek. De steekproefpersonen die wensen deel te nemen aan het onderzoek, zullen de ingevulde enquêteformulieren (inclusief de ondertekende informed consent formulieren) rechtstreeks aan de Verzoeker bezorgen. De Verzoeker bezorgt aan het veldwerkbureau de nummers van de ingevulde vragenlijsten die men al ontvangen heeft. Zo kan het veldwerkbureau herinneringsbrieven sturen naar de steekproefpersonen die nog niet deelnamen. De brief tot uitnodiging bevat steeds een verwijzing naar een gratis telefoonnummer, zodat personen die op geen enkele manier nog gecontacteerd willen worden, definitief geschrapt kunnen worden. Het veldwerkbureau kan dan deze personen schrappen uit de verzendlijsten. De Verzoeker zal geen persoonsgegevens van Statbel of van het veldwerkbureau ontvangen.

2.4.2 Technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen

De Verzoeker geeft aan een functionaris voor de gegevensbescherming te hebben aangewezen.

Uit de door de Verzoeker verstrekte documenten blijkt dat hij een veiligheidsbeleid heeft en dit ook op het terrein uitvoert.

De beschrijving van de maatregelen die zijn genomen om de veiligheid, de integriteit en het vertrouwelijk karakter van de gegevens te waarborgen, kan als voldoende worden beschouwd.

In dit verband wordt de Verzoeker eraan herinnerd dat hij als verwerkingsverantwoordelijke instaat voor het nemen van passende veiligheidsmaatregelen om de persoonsgegevens, waaronder die uit het Rijksregister, te beschermen.

2.5 Categorieën van gegevens die worden meegedeeld

2.5.1 De naam en voornamen

Statbel zal de naam en voornaam van de personen getrokken door middel van de steekproef aan het veldwerkbureau meedelen. Zij zullen deze gegevens gebruiken om contact op te nemen en deelname aan het onderzoek te vragen.

2.5.2 De geboortedatum

Statbel zal de geboortedatum gebruiken om de personen die voldoen aan het in het onderzoek gestelde criterium qua leeftijd te selecteren voor de steekproef (geboren voor 10 juni 2006 en na 9 juni 1939). Burgers die jonger zijn dan 18 jaar hebben immers geen stemrecht bij de federale en regionale verkiezingen, en maken dus geen deel uit van de onderzoekspopulatie.

Bij burgers boven de 85 rijzen er vaak praktische problemen inzake bereikbaarheid en zelfstandigheid, en men wenst dan ook deze groep uit de steekproeftrekking uit te sluiten.

2.5.4 De nationaliteit

De nationaliteit wordt enkel gevraagd opdat Statbel bij de trekking van de steekproef enkel Belgen kan selecteren omdat zij in principe stemgerechtigd zijn.

2.5.5 De hoofdverblijfplaats

Bij de trekking van de steekproef, zal Statbel de hoofdverblijfplaats gebruiken om personen te selecteren volgens de selectiecriteria vooropgesteld door de Verzoeker (5000 inwoners van het Vlaams Gewest en 6000 inwoners van het Waals Gewest met uitzondering van de gemeenten die behoren tot de Duitstalige Gemeenschap). Het groter aantal uitnodigingen in het Waals Gewest vindt zijn oorsprong in het feit dat volgens de Verzoeker bij eerdere onderzoeken herhaaldelijk is gebleken dat de deelnamebereidheid voor dergelijk onderzoek lager ligt in het Waals Gewest dan in het Vlaams Gewest. Om een vergelijkbaar aantal effectieve deelnemers te realiseren in beide gewesten wordt er daarom geopteerd om meer uitnodigingen uit te sturen naar het Waals Gewest.

De hoofdverblijfplaats zal eveneens door Statbel worden verstuurd naar het veldwerkbureau. Zij zullen het adres gebruiken met het oog op het uitnodigen van de steekproefpersonen voor het onderzoek.

2.5.6 De vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is en, in voorkomend geval, tot welke datum

Zoals reeds gesteld wenst de Verzoeker enkel de personen uit te nodigen die stemgerechtigd zijn voor de verkiezingen van 9 juni 2024. Dit gegeven kan dan ook worden gebruikt door de diensten van het Rijksregister om de steekproefpersonen die worden uitgenodigd in deze zin te selecteren.

2.6 Frequentie

De machtiging betreft een éénmalig staal van gegevens van 11 000 personen.

2.7 Gemachtigde personen

De Verzoeker zal nooit toegang hebben tot de ruwe gegevens uit het Rijksregister.

2.8 Mededeling aan derden

De Verzoeker deelt mee dat de gegevens niet verstuurd zullen worden naar derden.

2.9 Duur van de machtiging

Aangezien het onderzoek betrekking heeft op de verkiezingen van 9 juni 2024 wordt de machtiging slechts gevraagd voor een beperkte duur, met name tot en met 30 december 2024.

2.10 Wijzigingen

De automatische mededeling van de aan de gegevens aangebrachte veranderingen wordt niet gevraagd.

2.11 Bewaringsduur

De Verzoeker zal enkel toegang hebben tot de resultaten van de enquête en zal in geen geval Rijksregistergegevens ontvangen.

2.12 Gegevensstroom

De gegevensstroom blijkt duidelijk uit de aanvraag van de Verzoeker.

3. Beslissing

De Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing,

Beslist dat Statbel, als derde vertrouwenspersoon, gemachtigd wordt, voor de uitvoering van de voormelde doeleinden en onder de voormelde voorwaarden, toegang te hebben tot de gegevens bedoeld in:

- artikel 3, eerste lid:
 - o 1° (naam en voornamen),
 - o 2° (geboortedatum),
 - o 4° (nationaliteit),
 - o 5° (hoofdverblijfplaats),

van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

- artikel 1, eerste lid, 26° (vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is en, in voorkomend geval, tot welke datum), van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.

Beslist dat deze machtiging verleend wordt vanaf de datum van deze beslissing tot en met 30 december 2024.

Annelies VERLINDEN,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Annelies Verlinden', written in a cursive style.

Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing